

حلال زاده نبودن دشمنان
امیر المؤمنین از منظر فردوسی و
جمعی از علمای عامه

@seratIrk
@seratehagh |

حکیم ابوالقاسم فردوسی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فردوسی، دشمن امام علی علیه السلام را حلال زاده نمی داند

اگر چشم داری بدیگرسرای بنزد نبی و علی گیر جای
گرت زین بد آید گناه منست چنین است و این دین و راه منست
برین زادم و هم برین بگذرم چنان دان که خاک پی حیدرم
دلت گر براه خطا مایلست ترا دشمن اندر جهان خود دلست
نباشد جز از بی پدر دشمنش که یزدان بآتش بسوزد تنش
هر آن کس که در جانش بغض علیست ازو زارتر در جهان زار کیست

آیا در منابع اهل سنت روایاتی مبنی بر حلال زاده نبودن دشمنان علی علیه السلام وجود دارد؟

در منابع اهل سنت روایات بسیاری در رابطه با حلال زاده نبودن
دشمنان امام علی علیه السلام وارد شده است؛ ابوسعید خدری می گوید:

«انصار فرزندان خود را با محبت علی علیه السلام می سنجیدند، اگر علی علیه السلام را
دوست نداشت، زنازادگی کودک را نتیجه می گرفتند.»

عباد ابن صامت می گوید:

«ما فرزندانمان را با دوست داشتن علی علیه السلام امتحان می کردیم، و چون
علی علیه السلام را دوست نداشت، می فهمیدیم از راه حلال به دنیا نیامده
است.»

از سوی حافظ جزری می نویسد:

«از قدیم تا به حال مشهور است که فقط زنازاده با علی علیه السلام دشمنی
می کند.»

توضیح تفصیلی از منابع اهل سنت در این خصوص:

۱. ابوسعید خدری می‌گوید: «كُنَّا مَعِشْرَ الْأَنْصَارِ نُبُورِ أَوْلَادِنَا بِحَبِّهِمْ عَلِيًّا (رضی الله عنه)؛ فَإِذَا وُلِدَ فِينَا مَوْلُودٌ فَلَمْ يَحِبَّهُ عَرَفْنَا أَنَّهُ لَيْسَ مِنَّا»؛^۱ (ما انصار، فرزندانمان را با دوست داشتن علی (رضی الله عنه) امتحان می‌کردیم؛ پس هر گاه فرزندی از ما متولد می‌شد و او را دوست نداشت می‌فهمیدیم او فرزند ما نیست).

۲. عباده بن صامت می‌گوید: «كُنَّا نُبُورِ أَوْلَادِنَا بِحَبِّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (رضی الله عنه)؛ فَإِذَا رَأَيْنَا أَحَدَهُمْ لَا يَحِبُّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ عَلِمْنَا أَنَّهُ لَيْسَ مِنَّا وَأَنَّه لَغَيْرِ رَشْدَةٍ»؛^۲

ما فرزندانمان را با دوست داشتن علی بن ابی طالب (رضی الله عنه) امتحان می‌کردیم، و چون می‌دیدیم یکی از آنها علی بن ابی-

۱. أسنى المطالب، حافظ جزرى، ص ۸، [ص ۵۸]؛ شرح ابن أبى الحديد، ج ۱، ص ۴۷۳، [ج ۴، ص ۱۱۰، خطبه ۵۶]، و در آن جا تصحیفی روی داده است.

۲. أسنى المطالب، ص ۸، [ص ۵۸]؛ نهاية، ابن الأثير، ج ۱، ص ۱۱۸ [ج ۱، ص ۱۶۱].

طالب (رضی الله عنه) را دوست ندارد، می فهمیدیم از ما نیست و از راه حلال به دنیا نیامده است.

حافظ جزری در کتاب «أسنی المطالب»^۳ پس از ذکر این حدیث نوشته است:

مطلب از قدیم تا به حال مشهور است که فقط زنازاده با علی (رضی - الله عنه) دشمنی می کند.

۳. حافظ حسن بن علی عدوی از احمد بن عبده ضبی^۴ از ابو عیینه از ابن زبیر از جابر نقل کرده است: «أمرنا رسول الله (صلى الله عليه وآله) أن نعرض أولادنا على حبِّ علي بن أبي طالب؛ (پیامبر خدا (صلی - الله علیه و آله) به ما دستور داد که فرزندانمان را بر دوستی علی بن ابی طالب عرضه کنیم). رجال این حدیث رجال صحیحین (صحیح بخاری و مسلم) بوده و همگی از ثقات محسوب می شوند.

۴. حافظ طبری در کتاب «الولایة» با سندش از علی عليه السلام این حدیث را نقل کرده است:

۳. أسنی المطالب، ص ۸.

«لا يحبني ثلاثة: ولد الزنا، ومنافق، ورجل حملت به أمه في بعض
حيضها»؛ (مرا سه نفر دوست ندارند: زنازاده و منافق و کسی که
مادرش در حال حیض به او حامله شده باشد).

۵. از ابوبکر نقل شده است: من پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله) را
دیدم که خیمه‌ای بنا کرده بود و بر کمانی عربی تکیه داده بود و در
آن خیمه، علی و فاطمه و حسن و حسین بودند، و فرمود: «معشر
المسلمین! أنا سلم لمن سالم أهل الخيمة، حرب لمن حاربهم، ولی لمن
والاهم، لا يحبهم إلا سعيد الجد طيب المولد، ولا يبغضهم إلا شقی الجد
ردیء المولد»؛^۴

ای گروه مسلمین! من با کسی که با اهل خیمه در صلح باشد در صلح،
و با کسی که با آنان در جنگ است در جنگ هستم، و دوستدار کسی
هستم که با آنها دوستی ورزد. و آنان را جز فرد خوشبخت حلال‌زاده
دوست ندارد، و جز فرد بدبخت دارای ولادت پست، با آنان دشمنی
نمی‌کند.

۴. الرياض النضرة، حافظ محب‌الدین طبری، ج ۲، ص ۱۸۹ [ج ۳، ص ۱۳۶].

این مطلب را در گذشته و حال ، بسیاری از شعرا به نظم در آورده‌اند که مجالی برای ذکر اشعار آنها نیست؛ یکی از این اشعار، شعر صاحب‌بن عباد است:^۵

۱. بحبّ علیّ تزولُ الشکوکُ وتصفو النفوسُ ویزکو النجار
۲. فمهما رأیتَ محبّاً له فثمّ العلاءُ و ثمّ الفخار
۳. و مهما رأیتَ بغیضاً له ففی أصله نسبٌ مستعار
۴. فمهّد علیّ نصبه عذره فحیطانُ دارِ أئیهِ قصارُ

ترجمه:

۱. با دوستی علی شک‌ها برطرف می‌شود ، و نفس‌ها و روح‌ها تصفیه می‌شود، و اصل و نسب پاک می‌گردد.
۲. پس هر جا دوستدار او را دیدی، برتری و فخر آن جاست.

۳. و هرگاه دشمن او را دیدی پس در اصل و نَسَب او نَسَبی عاریه گرفته شده است.

۴. پس برای دشمنی او عذری درست کن ، (و بگو) دیوارهای خانه پدرش کوتاه بوده است.
و همو سروده است:

حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فَرَضُ عَلِيٍّ الشَّاهِدِ وَالْغَائِبِ
وَأُمُّ مَنْ نَابَذَهُ عَاهِرٌ تَبْذُلُ لِلنَّازِلِ وَالرَّاكِبِ^۶

دوستی علی بن ابی طالب بر هر شاهد و غایبی واجب است. و هر کس با او دشمنی ورزد مادرش بدکاره بوده و بر پیاده و سواره، خود را عرضه می کرده است.^۷

۶. بناء المقالة الفاطمية في نقض الرسالة العثمانية ۵۲ مقدمة الكتاب.

۷. گردآوری از کتاب: گزیده‌ای جامع از الغدير، محمدحسن شفیعی شاهرودی، قلم مکنون، قم،

۱۴۲۸ هـ.ق، ص ۴۰۶.

اللَّهُمَّ عَجِّلْ لَوْلِيِّكَ الْفَرَجَ وَأَقِمْنَا بِخِدْمَتِهِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَيْمَةِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

